

[Aksel Møller.]

tion, måske tilbagegang, og med arbejdsløshed. Hvad kan man gøre over for denne helt ud traditionelle, men bare hårdere fremgangsmåde end den, der hidtil er blevet anvendt. Den kunne anvendes fra 1950 til 1953, fordi vi var i en akut situation, men den kan ikke anvendes fra valutakrise til valutakrise, når disse ligger så tæt som sild i en dåse. Det fører blot til, at man over forbrugsbegrænsning og kreditstramning kvæler erhvervslivet, skaber et relativt mindre og mindre indtægtsvolumen, hvoraf ny produktion kan finansieres.

Hvad kan man gøre? Hvad lyder opgaven på? Nu vel, vi er enige om, at den lyder på, at vi skal standse valutagældens vækst og se at få den vendt i modsat retning til tilgodehavende. Det er rigtigt, at dette må være målet, og det må være målet denne gang uden at skabe den stagnation, som vi har skabt ved tidligere foranstaltninger. Det er det, det konservative folkeparti og venstre er blevet enige om at fremsætte nogle synspunkter om. Vi fremsætter dem i synspunktform, så alle kan få lov at arbejde med på deres fuldkommengørelse.

Den øjeblikkelige vanskelighed for Danmarks økonomi ligger i, at importen er af den karakter og den størrelsesorden, at vi med vor valutalikviditet ikke er i stand til at finansiere den. Det naturlige er derfor at begynde med at dæmpe importen. Hvis man gennemfører en deponeringsordning sat i forhold til det beløb, som importøren eller andre, der skal bruge fremmed valuta til færdigvarer eller til personlige tjenesteydelser, køber, og dette beløb bindes hos den autoriserede valutahandler på en konto, som tilhører køberen, og som efter et årsmål frigives til køberen og undervejs forrentes til køberen, så vil man uden at behøve at gå tvangslånets og forbrugsafgifternes vej straks have dæmpet importen.

Kom nu ikke og fortæl mig, at de internationale klausuler vil forhindre et land, der er i en nødsituation, som vi er det, i at benytte den udvej — jeg tror ikke engang, der findes sådanne klausuler. Se, hvad Frankrig har måttet gøre. Hvis man vælger denne udvej og bygger loven op således, at der er en aftrapning af deponeringsprocenten, så vil det være at animere køberen til at tære på varelagre og udskyde sine

indkøb til senere, alt under hensyn til den prisudvikling, som i øvrigt er i gang. Har det nogle prismæssige følger på det indenlandske marked? Nej, der kan kun være tale om, at det kan få prismæssige følger, hvad angår forrentningen af beløb, der er deponeret. Det har den højtærede økonomiminister fra den tid, da deponeringen af tekstilafgifter blev lavet, et meget godt indseende i, og så let, som det gled, tror jeg, den højtærede minister vil være taknemlig for at få denne mulighed for at forlade tvangsoopsparingslånet.

Dernæst må målet være at forbedre statens likviditet. Det kan ske på flere måder, men det må først og fremmest ske på den måde, at statens udgifter nedsættes. Det virker imidlertid helt urimeligt, når man hører den højtærede finansminister holde en fremsættelsestale, hvori han siger: nu tager staten 400 mill. kr., og dermed er statens kapitalbehov dækket, og så må fanden hytte sine, eller hvordan man ellers kan karakterisere den situation, som opstår, når erhvervslivet i den samme kasse, hvoraf finansministeren har trukket dette millionbeløb, skal prøve på at finde midler til at finansiere sin udvikling. Det er ingen god statsmoral, at staten får først og borgerne senere. Jeg synes, man skulle nedsætte en del af statens udgifter. Derom er både det konservative folkeparti og venstre ganske enige.

Jeg nævner i denne forbindelse, at man bør begrænse anlægsarbejderne. Må jeg sige, at det gør heller ikke noget, at man begrænser kommunernes anlægsarbejder. Hvad nationalbankdirektør Svend Nielsen sagde derom i sin tale før valget, er såre klogt og fornuftigt. Hvad ligner det, at vi bygger en række sekundære anlæg på et tidspunkt, hvor vi skal tvangslåne 200 mill. kr., hvoraf en del går direkte ud af det produktive erhvervsliv?

Må jeg i øvrigt sige — jeg var lige ved at glemme det, men da jeg så ned på ministeren uden portefølje hr. Viggo Starcke, kom jeg i tanker om det — at vor tankegang går ud på, at deponerede beløb overlades til nationalbanken. Vi har mærket os den højtærede ministers ønske om, at det blev nationalbanken, der kom til at bære ansvaret, formentlig også blev udstyret med midlerne til at lede landets økonomiske